

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO – DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 U 014313 22 U
Zenica, 17.02.2023. godine

Kantonalni sud u Zenici po sudiji Ahmetović Hilmi uz sudjelovanje zapisničara Burić Sabahete, u upravnom sporu tužiteljice G. A. iz M., ulica ..., zastupana po punomoćniku advokatu Bašić Eldinu iz Maglaja, ulica Aleja Ijljana T3 Maglaj, protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: ..., u predmetu ostvarivanja prava iz invalidskog osiguranja, odlučujući o tužbi od 15.12.2022. godine, donio je dana 17.02.2023. godine slijedeću

P R E S U D U

TUŽBA SE ODBIJA KAO NEOSNOVANA.

O b r a z l o ž e n j e

Tužiteljica G. A. iz M., zastupana po punomoćniku advokatu Bašić Eldinu iz Maglaja, podnijela je dana 15.12.2022. godine Kantonalnom sudu Zenica tužbu kojom pokreće upravni spor protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: ... kojim je djelimično uvažena žalba tužiteljice od 06.09.2022. godine, poništeno žalbom osporeno rješenje Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar-Kantonalna administrativna služba Zenica broj:..., a kojim rješenjem tužiteljici nisu priznata prava iz invalidskog osiguranja.

U svojoj tužbi tužiteljica navodi da osporeno rješenje tuženog organa smatra nezakonitim iz razloga što je prvostepenim rješenjem odbijen njen zahtjev za ostvarivanje prava iz invalidskog osiguranja, na koje rješenje je tužiteljica izjavila žalbu a tuženi organ svojim rješenjem žalbu djelimično uvažio, poništio prvostepeno rješenje i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak, te tužiteljica ističe da ne prihvata upute tuženog organa prvostepenom organu koje se odnose na činjenicu da njoj treba biti određena II kategorija invalidnosti i zapošljavanje na drugom odgovarajućem radnom mjestu koje ne iziskuje dizanje tereta teže od 10 kg.

Tužiteljica navodi da je očekivala u ovom upravnom postupku isključivo ostvarivanje prava na I kategoriju invalidnosti, da nije očekivala II kategoriju invalidnosti, te ističe da je isključiva u svom zahtjevu da se njoj utvrdi I kategorija invalidnosti te da se shodno tome utvrdi pravo na invalidsku penziju jer smatra da više nije psihofizički sposobna za obavljanje bilo kakvih poslova i radnih zadataka, obzirom da je istoj odstranjena lijeva dojka, i da bi povratkom na posao samo remetila proces rada, te da je njeno zdravstveno stanje ozbiljno narušeno, te da je isto nezadovoljavajuće i da je ista još uvijek sa predloženim daljnjim liječenjem te da je ishod liječenja neizvjestan, a svi ovi navodi, tužiteljica smatra da su podržani medicinskom dokumentacijom.

Također tužiteljica navodi da je kod nje došlo do trajnih promjena zdravstvenog stanja koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom te da je kod nje nastupio potpuni gubitak sposobnosti za rad, te da tužiteljica ni psihički ni fizički više nije sposobna za obavljanje bilo kakvih poslova, ističe da nema dijagnozu M54 diskopatija kičme niti je kičmu operisala, kod iste je u pitanju karcinom dojke zbog kojega je ista i dalje na kemoterapiji i na hormonskoj terapiji koje liječenje još uvijek nije završeno, te da ista zbog svega nije u mogućnosti obavljati niti poslove u kući te da kao trgovac prodavač zbog ovakve dijagnoze bolesti sigurno ne bi bila primljena na bilo koji rad, te da je zbog bolesti i nemogućnosti obavljanja poslova trgovca u svojoj trgovinskoj radnji upitna i njena egzistencija i uplata obaveza prema državi a tako i prema penzijskom i invalidskom osiguranju, te ista ponavlja da zbog trajnih promjena u njenom zdravstvenom stanju ista nije u mogućnosti obavljati bilo kakve poslove i radne zadatke.

Na kraju tužiteljica ukazuje sudu na povredu načela materijalne istine iz člana 7. Zakona o upravnom postupku jer smatra da činjenično stanje nije pravilno i potpuno utvrđeno, te da je postupljeno suprotno načelu saslušanja stranke u postupku jer tužiteljici nije pružena mogućnost da se kao stranka izjasni o činjenicama i okolnostima važnim za donošenje rješenja, te da ista nije usmeno saslušana u upravnom postupku.

Zbog svega naprijed navedenog tužiteljica predlaže Kantonalnom sudu Zenica da donese presudu kojom će njenu tužbu uvažiti, osporeni akt tuženog organa poništiti i predmet vratiti tuženom organu na ponovni postupak uz upute na koji način treba riješiti ovu upravnu stvar.

Uz svoju tužbu tužiteljica je ovom sudu dostavila diplomu o završenoj srednjoj stručnoj školi-Trgovinska stručna škola M. od 14.06.1996. godine, kao i subspecijalistički nalaz odjela za onkologiju i radioterapiju Kantonalne bolnice Zenica od 24.11.2022. godine.

Dopisom broj: ... matični broj: ... tuženi organ je dao odgovor na tužbu u kojem ukazuje na rješenje koje se tužbom osporava, te ukazuje na odredbe člana 58. i 59. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te ukazuje i na činjenicu da je postupak vještačenja radne sposobnosti proveden u skladu sa Pravilnikom o kriterijima i postupku medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja (Službene novine F BiH broj: 6/10), te da je nadležni stručni organ postupao u skladu sa navedenim pravilnikom i Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju te da je ocjena stepena invaliditeta tužiteljice urađena na osnovu neposrednog liječničkog pregleda pred drugostepenom i prvostepenom liječničkom komisijom te na osnovu ocjene cjelokupne medicinske dokumentacije, te da je tužiteljica u toku postupka učestvovala u istom a posebno u postupku ocjene stepena invaliditeta, te da je prvostepeni organ rješenjem od 02.12.2022. godine tužiteljici priznao pravo na promijenjenu radnu sposobnost-II kategorija invalidnosti počev od 19.07.2022. godine, te da je tužiteljica i protiv tog rješenja uložila žalbu zbog čega je kopija spisa proslijeđena nadležnom Odjelenju za drugostepeni postupak medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja Sarajevo.

Kako tuženi organ u svom odgovoru na tužbu smatra da je osporeno rješenje pravilno i na zakonu zasnovano i da istim nije povrijeđen zakon na štetu tužiteljice jer je činjenično stanje u drugostepenom postupku pravilno i potpuno utvrđeno, a na takvo činjenično stanje pravilno primijenjeno materijalno pravo, to isti predlaže Kantonalnom sudu Zenica da donese presudu kojom će predmetnu tužbu odbiti kao neosnovanu.

Uz odgovor na tužbu tuženi organ je ovome sudu dostavio sve spise koji se odnose na ovaj predmet radi odlučivanja po tužbi od 15.12.2022. godine.

Ocjenjujući pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa u granicama zahtjeva iz tužbe sukladno odredbama člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, sud nalazi da je tuženi organ u postupku odlučivanja po žalbi tužiteljice od 06.09.2022. godine izjavljenoj protiv rješenja prvostepenog organa od 05.08.2022. godine donio pravilno i na zakonu zasnovano rješenje kojim žalbu tužiteljice djelimično uvažava, te poništava ožalbeno prvostepeno rješenje i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak, pri čemu je tuženi organ svoje rješenje temeljio na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju koje se temelji na nalazu, ocjeni i mišljenju Odjeljenja za drugostepeni postupak Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo broj: ..., na koje činjenično stanje je pravilno primijenio odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH broj: 13/18), nalazeći da je postupak vještačenja radne sposobnosti tužiteljice proveden u skladu sa Pravilnikom o kriterijima i postupku medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja (Službene novine F BiH broj: 6/10), te također sud nalazi da je tuženi organ pravilno u obrazloženju svog rješenja prvostepeni organ uputio na pribavljeni nalaz, ocjenu i mišljenje od 20.10.2022. godine te na odredbe člana 52., 53. i 55. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Donoseći ovakvo rješenje, prema ocjeni ovoga suda, tuženi organ u istom postupku nije počinio nikakve bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku, odnosno nije povrijedio niti načelo materijalne istine, niti je došlo do povrede načela saslušanja stranke u postupku iz članova 7. i 8. Zakona o upravnom postupku, kako to tužiteljica neosnovano navodi u svojoj tužbi.

Odlučujući o tužbi od 15.12.2022. godine sud nalazi da je ista neosnovana, radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, a iz slijedećih razloga:

Postupajući po zahtjevu tužiteljice od 21.06.2022. godine, a nakon pribavljenog nalaza, ocjene i mišljenja Odjeljenja za prvostepeni postupak Zenica Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo broj: ..., prvostepeni organ svojim rješenjem od 05.08.2022. godine tužiteljici ne priznaje prava iz invalidskog osiguranja nalazeći da kod tužiteljice invalidnosti ne postoji u smislu odredbe člana 48. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a sve iz razloga što je citiranim nalazom, ocjenom i mišljenjem od 19.07.2022. godine utvrđeno da kod tužiteljice invalidnost ne postoji.

Nezadovoljna ovakvim rješenjem tužiteljica je protiv istoga dana 06.09.2022. godine tuženom organu uložila žalbu jer smatra da je ožalbeno rješenje nezakonito i da je kod iste nastao potpuni gubitak sposobnosti za rad i trajna promjena u njenom zdravstvenom stanju, te da je u postupku donošenja prvostepenog rješenja došlo do povrede člana 7., 8. i 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku.

U postupku odlučivanja po žalbi tužiteljice izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja tuženi organ je pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Odjeljenja za drugostepeni postupak Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo broj: ... kojim je utvrđeno da kod tužiteljice postoji promijenjena radna sposobnost II kategorije invalidnosti počev od 19.07.2022. godine zbog bolesti, te imajući u vidu ovakvo utvrđenje stepena invalidnosti tužiteljice tuženi organ je donio rješenje kojim žalbu tužiteljice djelimično uvažava, ožalbeno rješenje poništava i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak.

Imajući u vidu navode tužiteljice iz njene tužbe, kao i dokaze koje je tužiteljica dostavila uz tužbu, kao i dokaze na osnovu kojih su upravni organi donijeli svoja rješenja, sud nalazi da je ovakvo rješenje tuženog organa pravilno i na zakonu zasnovano jer se prema ocjeni ovoga suda tuženi organ u postupku prije donošenja rješenja pridržavao temeljnih načela upravnog postupka odnosno načela materijalne istine, načela saslušanja stranke u postupku kao i načela ocjene izvedenih dokaza iz članova 7., 8. i 9. Zakona o upravnom postupku.

Naime, imajući u vidu navode tužiteljice iz njene žalbe, tuženi organ je vodeći računa o načelu materijalne istine i načelu saslušanja stranke u postupku, a u cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i pravilnog rješavanja ove upravne stvari, tužiteljici kao stranci u ovom upravnom postupku o čijem pravu i pravnom interesu se odlučuje u postupku, omogućio da učestvuje u postupku tako što je tužiteljicu uputio na neposredan liječnički pregled pred nadležnom drugostepenom liječničkom komisijom, tužiteljici omogućio da u tom postupku priloži i noviju medicinsku dokumentaciju, što je tužiteljica i učinila, pred kojom komisijom je tužiteljica neposredno liječnički pregledana, te je od strane komisije izvršena ocjena ranije medicinske dokumentacije kao i priložene medicinske dokumentacije, nakon čega je ista komisija donijela nalaz, ocjenu i mišljenje od 20.10.2022. godine kojom je utvrđena dijagnoza bolesti tužiteljice i to osnovna dijagnoza sa oznakom C50 02, te je utvrđeno da je pravilan nalaz prvostepene liječničke komisije a da su nepravilni ocjena i mišljenje, jer drugostepena liječnička komisija nalazi da kod tužiteljice postoji promijenjena radna sposobnost II kategorija invalidnosti počev od 19.07.2022. godine zbog bolesti te da tužiteljica nije sposobna za svoj posao prodavača, a sposobna je za drugi odgovarajući posao koji ne iziskuje dizanje tereta težeg od 10 kg.

U obrazloženju svog nalaza, ocjene i mišljenja nadležna ljekarska komisija je navela da je konstatovano stanje utvrđeno neposrednim pregledom tužiteljice te ocjenom cjelokupne medicinske dokumentacije, pa i novo priložene dokumentacije i da kod tužiteljice postoji promijenjena radna sposobnost a prema P3 obrascu od 20.07.2022. godine.

Prema ocjeni ovoga suda, ovakav nalaz, ocjena i mišljenje doneseni su u skladu sa pravilima medicinske struke i nauke uz provedeni postupak vještačenja prema odredbama Pravilnika o kriterijima i postupku medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja (Službene novine F BiH broj: 6/10).

Na osnovu ovakvog nalaza, ocjene i mišljenja tuženi organ je izveo pravilan zaključak o utvrđenom činjeničnom stanju u ovome pravnom postupku na koje činjenično stanje je pravilno primijenio odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH broj: 13/18).

Naime, odredbom člana 59. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH broj: 13/18) propisano je da kada je za rješavanje o pravu iz penzijskog i invalidskog osiguranja potrebno utvrditi invalidnost i potpunu nesposobnost za privređivanje, nosilac osiguranja donosi rješenje o pravima po osnovu tih činjenica utvrđenih na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.

Imajući u vidu činjenicu da je predmet ovog upravnog postupka zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti, te imajući u vidu naprijed citiranu zakonsku odredbu, jasno proizilazi da su upravni organi o pravima tužiteljice po odnosu invalidnosti mogli odlučiti samo na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja, u kom pravcu je postupio i tuženi organ jer je u postupku prije donošenja rješenja pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje broj:

Shodno ovakvom utvrđenju stepena radne sposobnosti tužiteljice odnosno stepenu invaliditeta i sposobnosti obavljanja poslova i radnih zadataka, tuženi organ je pravilno u obrazloženju svog rješenja ukazao prvostepenom organu na doneseni nalaz, ocjenu i mišljenje te na obavezu primjenu člana 52., 53. i 55. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju odnosno ukazao na činjenicu da tužiteljici shodno ovako utvrđenom činjeničnom stanju treba priznati prava iz invalidskog osiguranja propisana navedenim zakonskim odredbama.

Na osnovu ovakvog stanja spisa i dokaza na osnovu kojih je tuženi organ donio svoje rješenje, sud nalazi da je osporeno rješenje pravilno i na zakonu zasnovano jer je tuženi organ u postupku prije donošenja rješenja vodio računa o temeljnim načelima upravnog postupka, odnosno o načelu materijalne istine, načelu saslušanja stranke u postupku, te načelu ocjene izvedenih dokaza iz članova 7., 8. i 9. Zakona o upravnom postupku.

Pri ovome sud nalazi da tuženi organ u postupku donošenja svog rješenja nije počinio nikakve bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku na koje tužiteljica neosnovano ukazuje u svojoj tužbi.

Odlučujući o tužbi od 15.12.2022. godine sud nalazi da je ista neosnovana te da tužiteljica neosnovano i ničim utemeljeno smatra da je osporeno rješenje tuženog organa nezakonito, te da je tuženi organ u postupku donošenja rješenja povrijedio načelo materijalne istine i načelo saslušanja stranke u postupku.

U pogledu navoda tužiteljice vezanih za povredu načela materijalne istine sud nalazi da su ovakvi navodi neosnovani iz razloga što smatra, na osnovu stanja spisa i dokaza u spisu, da je tuženi organ činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdio i u svemu postupio u skladu sa članom 59. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te u skladu sa članom 7. Zakona o upravnom postupku kada je u postupku prije donošenja rješenja pribavio nalaz ocjenu i mišljenje broj:..., jer se samo na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja nadležnog Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja može utvrditi eventualni stepen invaliditeta i eventualna sposobnost ili promijenjena radna sposobnost ili nesposobnost za obavljanje poslova i radnih zadataka osiguranika, što znači da je tuženi organ vodeći računa o načelu materijalne istine i vodeći računa o tome da se ova upravna stvar riješi na pravilan i zakonit način, činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdio na osnovu citiranog nalaza, ocjene i mišljenja nadležne ljekarske komisije.

Također sud nalazi da su neosnovani navodi tužiteljice o tome da je tuženi organ povrijedio i načelo saslušanja stranke u postupku iz člana 8. Zakona o upravnom postupku jer tužiteljica nije usmeno saslušana u ovom upravnom postupku, a iz razloga što je tužiteljica kao stranka u postupku, radi ostvarivanja i zaštite svojih prava, odnosno prava iz invalidskog osiguranja učestvovala u ovom upravnom postupku tako što je istoj omogućeno prilaganje medicinske dokumentacije, pa i novije medicinske dokumentacije, istoj je omogućen neposredni liječnički pregled pred nadležnom prvostepenom i drugostepenom liječničkom komisijom, te je na osnovu takvog pregleda donesen nalaz, ocjena i mišljenje od 20.10.2022. godine, na koji način je tužiteljici omogućeno da kao stranka učestvuje u upravnom postupku, te također sud nalazi da i nije bilo potrebno saslušanje tužiteljice od strane tuženog organa, sve iz razloga propisanih članom 59. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju jer se o pravu tužiteljice može odlučiti samo na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja nadležnog instituta.

Neosnovan je navod tužiteljice vezan za dijagnozu M54 diskopatija kičme i operacija kičme jer iz nalaza, ocjene i mišljenja od 19.07.2022. godine i 20.10.2022. godine proizilazi da je

tužiteljici od strane nadležnih liječničkih komisija utvrđena osnovna dijagnoza bolesti sa oznakom C50 02 te da iz dokaza u spisu ne proizilazi da je tužiteljici utvrđena dijagnoza M54.

Na osnovu svega naprijed navedenog sud cijeni da nisu od značaja navodi tužiteljice o tome da je ona računala isključivo na ostvarivanje prava na I kategoriju invalidnosti, niti su od značaja navodi da je došlo do trajnih promjena u njenom zdravstvenom stanju i da ista uopšte nije sposobna za obavljanje bilo kakvih poslova i radnih zadataka, jer je o svim ovim pitanjima svoj nalaz, ocjenu i mišljenje donijela nadležna drugostepena liječnička komisija kao jedini nadležni organ koji može cijiniti stepen invaliditeta pregledane osobe i jedini može utvrditi da li je osiguranik sposoban ili nesposoban za obavljanje poslova i radnih zadataka, pri čemu sud izražava dužno poštovanje trenutnom zdravstvenom stanju tužiteljice, međutim, nesporno je da je jedino moguće stepen invaliditeta tužiteljice utvrditi na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja nadležnog Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, a pri svemu ovome sud ukazuje i na činjenicu da tužiteljica ima mogućnost da u ponovljenom postupku, sa eventualno novim dokazima, odnosno medicinskom dokumentacijom novijeg datuma dokazuje osnovanost svojih navoda, jer je prema navodima tuženog organa tužiteljica protiv rješenja prvostepenog organa od 02.12.2022. godine uložila žalbu te da je kompletan spis dostavljen ponovno nadležnom Institutu za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo.

Na kraju, sud nalazi da nisu od značaja niti dokazi koje je tužiteljica dostavila uz svoju tužbu iz razloga što u toku postupka niti jednim navodom nije osporena činjenica da tužiteljica ima obavezu odnosno potrebnu nastavku liječenja bolesti koja je istoj utvrđena u prethodnom postupku.

Kako tužiteljica navodima iz svoje tužbe i dokazima dostavljenim uz tužbu nije dovela u pitanje pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa, to je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar

Burić Sabaheta

S u d i j a

Ahmetović Hilmo

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.